

BENJAMIN GRANSKAR RÚMDAR- STEINAR Í USA

Í FÓLKASKÚLANUM HELT HANN SEG VERA EIN **SIBBA** – TÍMDI ILLA OG
DUGDI IKKI SERLIGA VÆL – MEN UMVEGIS **MIÐNÁMSSKÚLA** Í **KLAKSVÍK**
ENDADÍ HANN Á **UNIVERSITETI** UTTANLANDS, OG NÚ GRANSKAR **BENJAMIN**
JACOBSEN ÚR VATNSOYRUM **RÚMDARSTEINAR** Í **KALIFORNIA**

SAMRØÐA

Eyður Klakstein
eydur@sosialurin.fo

Hann hevur eitt starv, sum er nakað heilt annað enn tað, sum tey flestu av okkum takast við í gerandisdegnum.

39 ára gamli Benjamin Jacobsen, sum er ættaður úr Vatnsøyrum, granskar rúmdarsteinar í USA og roynir við sínum granskingum, ið fyri stóran part eru figgjaðar av NASA, at finna nýggjar upplýsingar um upprunan til okkara sólskipan.

Men tá lá ikki í kortunum, at Benjamin skuldi enda sum granskari á virdum stovni í USA.

– Eg var vist tað, sum tey kalla ein sibbi í fólkaskúlanum. Eg tímdi ikki serliga væl at ganga í skúla, og eg dugdi heldur ikki serliga væl. Tá eg var liðugur við fólkaskúlan, ætlaði eg at finna mær okkurt lærupláss, men tað var ómøguligt, tí tað var mitt í kreppuni í 90'unum, greiðir Benjamin frá.

– Tí valdi eg at fara á Tekniska skúla í Klaksvík at taka SIT – og síðani HT útbúgvingina, og tað broytti mín hugsan um útbúgving, og eg fekk gjøgnum lærarar á skúlanum – ikki minst Sigrun Skálagarð og Andras Biskopstø – veruliga áhuga fyri evnafrøði og stjórnufrøði, og tað skapti eisini áhuga fyri at fara at lesa víðari.

– Eg minist at Andras Biskopstø

segði við meg, at tað kravdi "dirvi og áræði" at lesa á hægri stigi, og tey orð havi eg altíð havt í huga og havi tey skrivað á einum lepa á mínum kontóri.

Eftir at hann hevði tikið HT á Tekniska skúla í Klaksvík, leitaði Benjamin sær til Danmarkar, har hann fór at lesa geologi á Københavns Universitet. Har tók hann bæði bachelor og master og arbeiðdi um sumrarnar í Grønlandi, har tey eitt nú leitaðu eftir diamantum.

Samband við USA

Tá ið master-útbúgvingin í Danmark var komin undir land, kom Benjamin í samband við professara, sum granskaði í kosmokemi og fekk hann høvi at gera ph.d., sum í USA umfatar bæði at undirvísa, fáa frálæru og granska, á University of California, Davis. Umvegis granskingararbeiðið á University of California, Davis fekk Benjamin samband við Lawrence Livermore National Laboratory í Kalifornia í USA.

Lawrence Livermore National Laboratory er stovnur, sum hevur sín uppruna í kalda krígunum í 1950'unum og fekk fyrstu árin við menningina av kjarnorkuvápnunum. Í dag snýr nógv av virkseminum seg um kjarnorkugransking, trygd og avmarking, men onnur sløg av gransking – eitt nú í okkara sólarskipan – fer eisini fram á stovninum.

Undir lesnaðinum gjørdist tað

alt meira greitt, at størsti áhugin hjá Benjamin var fyri kosmokemi, og hann hevur nú serúkið innan gransking av rúmdarsteinum.

– Eg havi tætt tilknýti til eitt royndartól, har vit kanna og granska rúmdartilfar. Kannað verða evni og tilfar frá rúmdarsteinum, sum eru dottnir niður á jørðina. Gjøgnum okkara kanningsartól kunnu vit finna fram til evnafrøðiliga innihaldið og sambandið, sum tað hevur við okkara sólskipan. Hetta kann so geva okkum nýggja vitan um okkara sólskipan, sigur Benjamin Jacobsen.

Tað, sum hansara gransking serliga snýr seg um, er at finna nýggjar upplýsingar um byrjanina til okkara sólskipan.

– Hetta ljóðar sum eitt heilt øðrvísi arbeiði, men mín arbeiðsdagur er ikki so nógv øðrvísi enn tann, sum onnur fólk hava. Eg fari til arbeiðis, havi ymsar uppgávur at loysa, skal á onkrar fundir, skal loysa onkrar trupulleikar við royndartólinum og so víðari. Men sjálvandi arbeiða vit eisini á einum høgum akademiskum stigi við okkara kanningum, sigur Benjamin Jacobsen.

Nógv av granskingini hjá Benjamin verður figgjað av amerikanska rúmdarstovninum NASA, og Benjamin loysir so sínar uppgávur millum tey 6000 fólkin, ið starvast á Lawrence Livermore National Laboratory.

Fest røtur

Benjamin Jacobsen hevur amerikanska

konu, og tey eiga eina dóttir. Tey eru búsitandi í Walnut Creek, sum er ein býur við stívliga 60.000 íbúgvum, ið liggur nakað eystan fyri San Francisco í Kalifornia.

– Eg havi fest røtur í USA, og vit trívast sera væl í Kalifornia. Veðrið er sera gott alt árið, og vit hava nógvar frítíðarmøguleikar. Í lötuni hugsar eg ikki um at sleppa heim aftur til Føroya at búgva. Vit hava tað gott í USA, og har verða vit verðandi, sigur Benjamin Jacobsen.

Hesar dagarnar vitjar Benjamin heima í Føroyum. Hann hevur verið á ráðstevnu í Marokko um rúmdarsteinar, og síðani hevur hann eisini verið í Paris og gjørt granskingararbeiði. Og nú hann var her á leið, leitaði hann sær heim í nakrar dagar at vitja.

Benjamin nýtti eisini høvi at vitja aftur á Tekniska skúla í Klaksvík, har hansara útbúgvingarleið byrjaði fyri sløkum 20 árum síðani. Har greiddi hann næmingunum frá sínari útbúgving og arbeiði, og hann fekk eisini høvi at heilsa upp á lærarar og starvsfólk, sum vóru við til at kveikja áhugan fyri víðari lesnaði og sum lögdu lunnar undir hansara lívsleið á einum høgum altjóða akademiskum støði.